

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:

NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félelve 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legujabb hirei.

Budapest, november 5. Hivatalos jelentés.

A Siemikovce körüli harcok tegnap is az egész napon át tartottak és azal végződtek, hogy az oroszokat a községből és a Strypa nyugoti partjáról teljesen elűztük. Ujabb 2000 orosz esett fogságunkba. Az összes állásaink visszahódításában a legkiválóbb része volt az erdélyrészi honvédhadosztálynak Komarovtól északra néhány orosz lövészárket eloglalunk. Rafalovkától nyugatra az ellenség belőrt állásainkba, de egy eltentámadással visszavertük. A harcok folynak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
Miniszterelnök sajtóosztálya.

Szófia, november 6.

Bolgár távirati ügynökség reggel jelenti, egy bolgár hadosztály bevonult Nissbe.

Miniszterelnökség sajtóoszt.

Niss bevételének híre városunkban ma délben terjedt el és a történelmi nagy esemény hírét mindenütt élénken tárgyalták. Vojnics Ferenc dr. polgármester, mihielyt a Nis bevételéről szóló hivatalos táviratot kézhez kapta, a városi tanácsot azonnal ülésre egybehívta és az örvendetes hirt a tanácsülésen bejelentette, egyben elrendelte, hogy a városháza ormára a nemzeti színű zászló kitűzessék.

Használjunk hadisegély bélyeget.

Szerbián keresztül.

A Szerbia elleni sikeres offensivának máris két fényes eredménye van: csapatainknak a bolgár hadsereg csapataival való találkozására (mellest g mondvá bajai fiu volt a találkozásnál a magyar csapat vezetője) és az Aldunának szabaddá tétele. A Duna, amely a háboruban Zimony alatt járhatatlan volt, a hajózás részére szabaddá lett és Passautól Orsovaig osztrák-magyar területen fog keresztül folyni.

Az osztrák-magyar külügyi politika évtizedek óta arra törekedett, hogy a dunai hajózási forgalom szabadságát biztosítsa s semmiféle akadályt, amely a céljának útjában állott, el ne tűrjön. Szerbia volt eddigelé e törekvésnek legnagyobb akadály. Patakokban kellett vérnek folynia, amíg a Dunán a forgalmat Viddinig, a bolgár kikötőig helyreállítottuk.

Szabadda lett a Duna és szabadda lesz majd a vasuti összeköttetés Viddintől Konstantinápolyig! Fényes kilátás nyílik a hadjárat további folyamára; a Balkán a központi hatalmak érdekkörébe kapcsolódott be.

Félreszorítjuk a kellemetlen szomszédot, Szerbiát.

Az osztrák-magyar birodalom a szerb terjeszkedési politikának volt a legnagyobb akadály. Egy hadifogságba jutott szerb tiszt mondta nemrég, hogy minden szerbiai az Ausztria-Magyarország elleni gyűlöletet az anyatejjel szívtá magába.

Nyilatkozata a szerb népléleknek a megnyilvánulása. Szerbiában mindenki Nagy-Szerbiáról álmodott Bosznia, Hercegovina, Horvát-Szlavonország, Dalmácia, Bácska és a Bánát képezték a szerb álmokat.

Szerb vezérférjak, akik népükkel együtt álmodtak és képzelődtek a szerb nemzetnek szívet hódították meg álmaiknak. Milán király eem volt álmodozó. Világosan látta, hogy Szerbia csakis Ausztria-Magyarországhoz való csatlakozás mellett fejlődhetik és virágozhat.

Milán királynak kicsiny, de művelt

pártja volt; ez a kts párt halála után szétfoszlott.

Péter királylyal, Oroszországnak zsoldosa vonult be a belgrádi konakba. Ő is Nagy-Szerbiáról álmodott, amelyet az osztrák-magyar birodalom rovasára akart felállítani. Ép olyan álmodozó volt, mint országának többi szerbjei. És ezeket Péter király a szerb népléleknek titkos rugóit a kezébe tartotta. Szerbiában szó sem lehet a szerb népnek félrevezetéséről. Véres fonálként egy gondolat vonult végig minden szerbnek fején: Nagy-Szerbia felállásának gondolata Ausztria-Magyarország rovasára!

Oroszország és Franciaország erősítették ebben a rögeszmében a szerbeket, és így mentek a háboruba bátran és bizakodva, hogy a „fel nem szabadított” szerb területeket megkaparíthatják maguknak.

A szerbek legyőzték a törököket s azt hitték, hogy a központi hatalmakat is legyőzik. De a sors másként akarja. Murad és Bajazid helyét most a központi hatalmak foglalják el. A Nagy-szerb birodalom egy álonkép volt és hogy mi történnék a jelenlegi Szerbiával: avval a központi hatalmak fognak dönteni.

Itéletük bizonyára irányadók lesznek a jelen és a mult tanulságai.

Szerbia, amely Ausztria-Magyarországnak oly sokat köszönhet, most folytatta Brankovics Györgynek politikáját a multból, aki, amidőn Murad szultán Szerbia ellen hadra kelt, hazánkba menekült és itt tíz évig biztos menedéket talált s azután nagy Hunyadinktól támogatva, Szerbiába visszatérhetet.

Brankovics mindezt azzal hálálta meg, hogy a mikor Ulászló király 1444 ben a törökök ellen hadba vonult, megtagadta neki a segítséget és ez által Ulászló királyunk a várnai katasztrófát előmozdította.

Adakozzunk a feldult kárpáti falvak ujraépítése érdekében.

Adományokat elfogad a polgármesteri hivatal.

A város közéletének

A legutóbbi közgyűlésen alakított élelmezési bizottság serényen hozzálátott működéséhez és ennek eredménye már is mutatkozik. A bizottság miként már közöltük, hollandi hagymát rendelt. A megrendelt 5000 kgr. hagymaúru e héten megérkezett, abból az előjegyzők átvettek 3200 kgron felüli mennyiséget a vasuti állomásnál, úgy hogy rendelkezésre áll még körülbelül 1700 kgr., amely mennyiségből első sorban a még nem jelentkezett előjegyzők kapják az általuk jegyzett kontingenst, a fennmaradó hagyma pedig e hó 6-án kerül elárúsításra a Hadzsits-féle boltban, a városházán.

A hagyma kilóját 70 fillérért, körülbelül a beszerzési árban árúsítják.

Az élelmezési bizottság a lakosság részlegét, burgonya és esetleg más élelmezési szükségleteinek összeírását elhatározta. Az összeírást a jövő héten fogják eszközölni Koller Dezső tanácsnoknak, az élelmezési vállalat vezetőjének hivatali helyiségében. Az erről szóló hirdetményt az élelmezési bizottság már kibocsátotta.

Halottak emlékezete.

A halottak napja a holtakról való megemlékezés fájdalmas napja, de most ennél is több: az elesett hősekről való megemlékezés.

Ezt a napot gyászünneppé avatta a város hazafiás közönsége, amikor Mindenszentek napján tömegesen elzarándokolt a Szt. Rókus temetőben nyugvó hőseink sírjához.

A gyászünnepeken ott láttuk a város tisztviselő karát élén Vojnits Ferenc dr. polgármesterrel. A tisztviselő karát Dörmann Ágoston állomásparancsnokkal. A főgimnázium tanári karát Werner Adolf dr. igazgatóval. A kir. járásbírói és tisztviselői karát Major Károly kir. ítéltő táblai bíróval. Az iskolák tanári és tanítói karát. Az intézetek és testületiek képviselőit.

A hősök koszorúkkal feldíszített és élő virágokkal felhalmozott sírjánál a főgimnáziumi ifjúság énekkara gondosan betanult gyászéneket adott elő, Nagy Vazul tanár vezetése alatt. Ezután az ünnepi szónok, Bándy Boldizsár főgimn. tanár, költői szárnyalású, meghatóan szép gyászbeszédet mondott, mely a következőképpen szólt:

A szeiid emlékezet nyomán fakadt őszinte kegyelet szokott bennünket halottak estéjén a temetőbe vezetni. De ma, mikor az egész nemzet egy érző szív, emelkedjünk ki kicsi világunkból, egyéni gyászunkat tegyük nemzeti gyásszá, temetőnket avassuk fel nemzeti temetővé. Nagy lesz a temető, méretei átlépik a haza határait, majdnem egész Európára kiterjednek, elérnek oda is, ahol egykor őseink bölcsője ringott, a messze Ázsiába, — ott is magyar sírok domborulnak. De a szeretet nagy, nem ismer határt, távolságot, akadályt, felkeresi a messze tájakat, bejárja a vadont, kikutat minden zeg-zugot, jár járhatlan utakon és hullatja a kegyelet könnyeit és virágait a hősök sírjára, amelyeknek legtöbbjét csak a természet gondozza és az éj csillagai hintik rájuk szelid fényüket. S míg lelkünk a nagy temető gyászösvényein ide-oda bolyong, érezzük, hogy szívünket összeszorítja a bánat, a könny azonban enyhíti azt s mi könnyezni fogunk. A mi fájdalmunk nem

lesz pusztá kin, hanem fenséges gondolat — azzá lett a Golgotán; nem lesz kishitű lemondás, hanem büszke önérték — azzá edződött nemzeti hitünkben. A mi gyászunk fölemelő, kegyeletünk nemes, mert imádkozva könnyezik.

Ezzel a gyással járunk-kelünk csonthalmas tereiteken, de nem gondolunk a megsemmisülésre, a mulandóságra és az enyészetre. Ki merné állítani, hogy a siral fölétek a megsemmisülés borult s ti már csak durva atomok vagytok? Összel hervad a virág, hull a falevél, majd a zordon tél lesöpri a természet öleről az életet, mégis ki hiszi azt, hogy a természet átható ereje megszűnt s többé nem lesz tavasz. A rög csak takaró, de az eszme örök, mint a lélek, mely hordozója volt. Ha az ember tudná, hogy ha a szív megszűnt dobogni, nincs több hely számára, ha egész világot csak pár évtizedre mérné, volna-e benne erő, támadnának-e eszméi nagyot alkotni? Hiszen az ember minden alkotása úgy oda szereti gondolni a hosszú életet, az örökkévalóságot, hogy a változandóságra igen, de a mulandóságra, az enyészetre gondolni sem látszik s ha tudná, hogy munkájára a megsemmisülés vár, talán el sem kezdené azt. Igaz, a rög csak úgy porlik itt, mint a kalászos mezőkön, a fa, amelyet sírok tövébe szurnak, csak úgy korhad, mint az erdők törzsei, a virág úgy nyílik, úgy hervad, mint ablakunk alatt, de nekünk nem szabad ennél maradnunk — az idő csak végezze megszokott robotját, — nekünk tul kell mennünk a muló képeken s feltáru lelkünk előtt a való, az örök s a dűledező romok mögött új várnak tornyára esik tekintetünk, ormán a halhatatlanság hajnal fényével, mely megvilágítja számunkra az eget s áldását hinti a földre.

Hősök, ti csak a múlté vagytok, de nem az enyészeté; porotok felfrissíti a haza földjét s ebből nő ki az újabb jövő fája, melynek messze nyúló gyökereit azon hősök pora taplalja, kik az idegenben pihennek.

Vaa okunk ebben hinni. A nemzeti történelemben fény mellett árnyékot is találunk, a dicsőség mellett ott sötétlik a gyász is, de az el-el szunnyadt nemzeti öntudat mindannyiszor fölébredt s megmentette a sir szélén álló magyart. Ezer év tünt le mögöttünk, ezer év óta sok magyar hős pora vegyült a haza földjével s a nemzet, mely csüggetegen állott, mely szinte vigasztalannak érezte magát az első pillanatban, a másodikban már feltékelte az éltető eszméhez, újból hitt, remélt s imádkozott: „Árpad hős magzatai fölvirágozának.“ A történelem nem holt betűk: beszélnek és tanítanak. Tanulásaik elől nem zárkozhatik el, de nem is zárkózik el a nemzet, minden magyarnak szive mélyébe vesődött a tudat, hogy csak az a nemzet élhet tovább, mely hőseit nem feledli, azok emlékét tiszteli és becsüli. Becsülnie kell egyaránt ifjunak, öregnek a múltat, melyben gyökerezik allami életünk és egész társadalmunk, mert nem alkothat a jövőre kiható jelent, kinek nincs érzéke a mult nagyjainak érdemei iránt. Minden nemzedéknek szent és dicsőséges feladata abban áll, hogy a mult tanulságain épült hitet vigyen át a jövőre. Azért a nagyért lángoló és nemesre fogékony nemzedék mindig szorgalmasan és kegyelettel járul a honszeretet multjának oltárához, hogy parazsat vigyen az ujjhoz, melyet felujtania és örök lobogásban tartania szent kötelessége.

Megismétlődhetnek volna-e előttünk a magyar történelem legfényesebb lapjai, ha hőseink nem a honszeretet multjának oltáráról hozták volna a parazsat titáni küzdelmünkhöz ebben a világháboruban? Valóban mint ha csak a magyar történelem összes hőseinek egyszerre való feltámadása lenne, amikor látjuk és halljuk, hogy a magyar katonai erények ismét ott szerepelnek a világtörténelem szinpadán, hogy a magyar nemzet újja születve ragyogó fényben állott Európa bámulóló nepei előtt. Melyikünk szemében ne ragyogna föl a jogos nemzeti büszkeség, ha azt látjuk, hogy a magyar katonát ma is a nemzeti önértéknek, a hazaszeretetnek ugyanazon tüze hevíti, mely valamikor a magyar hősök lelkében lobogott? A magyar katonát ma is a nemzeti önértéknek, a hazaszeretetnek ugyanazon tüze hevíti, mely valamikor a magyar hősök lelkében lobogott? A magyar katonai erényeknek ez a gyönyörű újjaszületése, csodálatos világhíre mire vezethető vissza, ha nem a multból merített hitre, mely megtanított élni és halni a honért. — Magyar hősök, veletek csak gazdagodott a mult, több a példa, dicsőbb lesz a jövő.

„Nyugosznak ők, a hős fiak, duló csaták után.“ Már nem dobog hön szerető szívetek, nem lángol a hitért és a honért. De tetteiteknek messzelövelő fénye nem enyészett el, az századokra ér. Századokra? Oh uem, mindörökké! Nyugosztok ti, nyugodt álmodástok, de álmaitok felett virraszt a nemzet, könnyeket hullat a szelid, bus emlékezet; majd a fényes mult dicsőségén merengve, áldást könyörög a hősök szellemére, Emléktek a szent érzések templomában s itt jelen, mult s jövő mindig bizalmat lehel. S ha majd a küzdelemnek táborában sebet kapna lelkünk, ne féljünk, hisz felénk ragyog a hősök nyomdoka, ha valamikor csügedés venne rajtunk erőt, tekintsünk a hősök sírjára, megtanítanak bennünket, hogyan kell megállnunk rendületlenül.

Azért ne sajnáljuk kishitűen azokat, kik elvérzettek a hazáért, a hősök temetője nem vesztett csatátér. — Könyveink a hála és szeretet könnyei legyenek. S míg hantjainkra hullatjuk a babért, rózsát, mi a magasba, szellemünkhöz szálljunk. Megenyhülünk, mire visszatérünk s megtanuljuk, hogy csak az tapad a röghez, ami test az emberben, a lélek magasba vágyik, mert isteni.

A mult a jelen mestere, a halál az élet tanítója s ha mi is munkálni akarjuk nemzetünk s az emberiség jövőjét, tanuljunk a multon s örüljünk, hogy van hősi példa, melyen lelkesedni tudunk.

Hősök, itt állunk sirotok felett! Halljuk szellemetek suttozását: A világháboru tisztítóüz, amely nemzet ebből legjobban megtisztulva kerül ki — ha legyőzve is, — az a jövő. Csak a tisztá, önzetlen hazaszeretet lehet a jövő nagyság alapja, nem a szalmaszál, hanem a kitartó munkásság teszi nagygyá a nemzetet. — Köszönjük az intést, szívünkbe vessük s halából imádkozó lelekkel sirotokra borulva kérjük a magyarok Istenét értetek s hazánk jövőjéért.

Hősök, nyugodjatok békében! Mi pedig emlékteket szívünkbe zárva, szellemetekkel fölvértve, megyünk dolgozni az Istenért, a királyért és a hazáért.

A beszéd után Kecskés Lajos III-ad éves tanítójelölt szépen elmondta Radványi Kálmán „Uram, te jársz itt“ című gyönyörű versét. Ezután az áll. tanítóképző intézet

énekkara Amler Antal énektnár vezetése mellett meghatóan elénekelt a „Gyászhangok” című nagy gonddal betanult gyászéneket és végül a közönség Himnusz éneklésével a gyászünnepély véget ért.

Felhívás

a feldult kárpáti falvak újraépítése érdekében.

A legutóbbi közgyűlés Vojnits Ferenc dr. polgármester előterjesztésére elhatározta, hogy az oroszok által feldult kárpáti falvak újraépítése érdekében társadalmi uton gyűjtést eszközöl és a város által e célra felajánlott 600 koronát társadalmi utou oly összeggel egészíti ki, amely a város jó hirnevéhez méltó lesz. A közgyűlés határozata folytán Vojnits Ferenc dr. polgármester a város közönségéhez a következő hazafias felhívást intézte:

Baja város Polgáraihoz!

Az egész országban mind nagyobb és nagyobb mozgalom indul meg, hogy az oroszok által feldult kárpáti falvakat a magyar vidékek városai, vármegyéi és a magyar társadalom építsék fel.

Ezen mozgalom élénk visszhangra talál az egész országban, mert hisz a Kárpátok népe az egész Magyarországot szenvedett, a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy Magyarország megmaradjon.

Segítsünk mi is a sokat szenvedett Kárpátokon.

Baja város törvényhatósága anyagi erejéhez mérten 600 koronát már megszavazott ezen hazafias célra, azonban ezen összeg még nem elegendő.

Ezért azon kéréssel fordulok Baja város Polgáraihoz, hogy önkéntes adományaikkal egészítsék ki a törvényhatóság által megszavazott összeget oly összegre, amely a város díszére válik.

Az adományok a polgármesteri hivatalba küldendők be.

Hazafias üdvözlettel

Baja, 1915. évi október hó 29-én.

VOJNITS
polgármester.

Megvagyunk győződve, hogy a polgármester felhívása a város közönségének nemes lelkében élénk visszhangra talál és a hazafias célt a tömeges jegyzések eszközölésével, készpénz adományaival melegen felkarolja. Az adományok sorát, mint értesülünk, Weidinger Dezső nyitotta meg, aki 600 koronát adományozott egy „Honszeretet páholy” elnevezéssel újraépítendő kárpáti falvi házra.

Hadikölcsönjegyzések.

A jegyzési idő második felében is a hadikölcsönjegyzések a város polgármesteri hivatalánál és a pénzügyintézeteknél nagyon serényen folynak.

Vojnits Ferenc dr. polgármester hivatalában a hadikölcsönt jegyző feleket személyesen fogadja és hivatala az érdeklődők számára egész nap nyitva áll.

A polgármesternél eddigelé jegyeztek:

Tüske János	5600 kor.
Szabó F. Ábiánné	450 „
Pasterkó János	200 „
Szt. Ferencrendi zárda	4000 „

Böhm Jenő áldozár 300 kor.

Tüske Jánosné 300 „

A másutt történt jegyzésekből származó jutalékokat átengedték a polgármesteri hivatalnál a bajai hadbavonultak szegénysorsu hozzátartozói javára a következők:

Reich Vilmos 250 kor.

Weidinger Dezső 250 „

Kreicsmer János 3 „

Egy magát meg nem nevező fél 300 „

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Rosenfeld Flórát eljegyezte dr. Guttmann Simon rabbi, fővárosi hittanár,

— **A közigazgatási bizottság** e havi ülését f. hó 12-én d. e. 10 órakor tartja.

— **Lapunk szerdai száma,** rajtunk kívül fekvő. nyomdatechnikai okokból elmaradt, amiért olvasóközönségünk szíves elnézését kérjük.

— **Adományok.** Ertl József koszorúmegváltás címén 100 koronát adományozott, valamint Reich Vilmos 40 kor., Weidinger Dezső 24 kor., Reich Gyula 120 kor., dr. Bernhart János 20 koronát adományoztak a mozgósított védkötelesek családtagjai javára.

— **Koszoru megváltás.** A bajai ügyvédi kör Nozdroviczky Artur bajai járásbírósi telegkönyvvezető elhunyt alkalmából koszoru megváltás címén 20 koronát adományozott a hadbavonultak családtagjainak segélyezési alapjára.

— **Halálozások.** Mély megilletődéssel értesülünk, hogy nozdroviczky Nozdroviczky Artur, kir. telegkönyvvezető, életének 49. évében hirtelen elhunyt. A közbecsülésben állott páratlan szorgalmas telegkönyvvezetőt a könyörtelen halál munkaközben, közvetlenül az íróasztala mellől ragadta ki az élők sorából. Vasárnap reggel a tőle megszokott pontossággal bement ahivatalába és hozzálátott hivatali teendőinek végzéséhez. Ugy 9 óra tájban hirtelen rosszullet fogta el, leesett a székről és nyomban meghalt. Nozdroviczky Artur tizenöt évig működött a bajai kir. járásbírósnál és ezen hosszú idő alatt csak egyetlen egyszer — két héttel ezelőtt — vett igénybe rendkívüli szabadságot és ezt is csupán egy napra. Halálát neje szül. Kasperek Anna, ipja Kasperek Károly és hat árva gyermeke gyászolja. Temetése f. hó 2-án d. u. 3 órakor ment végbe általános nagy részvét mellett a Kölcsey Ferenc-utcai gyászházból. — Résztétellejesen értesülünk, hogy Madarász Flóris ciszt. r. főgimnáziumi tanár, f. hó 3-án életének 43. évében Zircen elhunyt. Madarász Flóris az 1902. évben Baján volt tanár s legutóbb Egerben működött, ahol a múlt iskolai évben betegeskedni kezdett. Egészségének helyreállítása végett a rend őt Zircra helyezte át; azonban a leggondosabb ápolás sem mentette meg életét. Az elhunyt derék tanár életében nagy értékű tudományos munkásságot fejtett ki. Halálát rendtársai és nagyszámu ismerősei fájlják.

Özv. Weiszberger Joachimné sz. Rosenberg Babetta, f. hó 5-én 98 éves korában elhunyt. Temezése f. hó 7-én d. u. 2 órakor fog végbe menni az Aitila-utcai gyászházból. A magas kort elért és csak a legutóbbi fél évben betegeskedő matrónában dr. Köhegyi Károlyné kórházi főorvos neje az édes anyját gyászolja.

— **Bajaiak hadifogságáról.** Déli harcvo-nalunknak Szerbiából való m. évi visszavonulása alkalmával Kollár István önkéntes, honvédtizedes, Kollár Ágoston könyvkereskedőnek fia, szerb hadifogságba jutott. Nemrégiben az a hír terjedt el a városban, hogy Kollár István elesett. ami fiukért amúgy is aggódo szülők banatát érthetőleg fokozta. A terjesztett hír szerencsére álhirnek bizonyult. A budapesti Kereskedelmi bank badi-fogoly átutalások osztálya tegnap levélben értesítette a Bajavidéki Takarékpénztár utján Kollár Ágostont, aki a Bank utján fának Nissbe még f. évi június hó 11-én 30 koronát küldött, hogy görögországi levelezője a szaloniki osztrák-magyar főkonzulátustól azt az értesítést nyerte, hogy a nissi amerikai konzulátus az átutalt 30 dinár és 50 ctmet csak f. év szept. 20-án kézbesíthette Kollár István 30. honvédezzredbeli önkéntes tizedesnek, mivel a főhadifoglyok parancsnokságának ez időnél előbb nem állott módjában megtudni, hogy Kollár melyik alparancsnokságnál tartózkodik. — Artinger Imre zászlós, az orosz hadifogságból, Gemernikából m. hó 6-án kelt és Bajára e hó 4-én érkezett levelében azt írja, hogy jól van és várakozáson felüli jó, tisztli bánásmódban részesül.

A táborig csomagposta számos postahivatalnál megnyitott. Mindazoknak, kik a csomagolással nem akarnak sokat fáradni és a postahivatalnál a várakozással nem akarnak sok időt eltölteni, figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi újpesti cégnek mai aktuális hirdetését.

— A „Ratin” bakteriologiai laboratorium részvénytársaság patkányokat és egereket ölü betegség specifikus előidőzőjét tenyészt. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Ratin” vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. „Ratin” elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket el- lenálhatatlanul vonza és még a legbősegebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rácsáló a masikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin” nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin”. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, mal-mok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

Főmunkatársnak:

Dr. BERNHART SÁNDOR és BOGOVICS BÉLA.

Adakozzunk a vak katonáknak.

Nyilt-tér.*)

Igen jó eredményt alkalmazták

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A Nyilt-tér megkezdésénél, a garat és légcső betegségei, tífus és májbetegségek ellen.

E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Tanuló felvétetik

... a Bárány-szállodában...

Hirdetmény.

Baján, Rókus-utca 39. és 41. számú házak és Duna-szekesőn 5900 négyszögöl jó minőségű föld, részben szőlő, részben szántó, eladók.

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Dr. Kelemen József
bajai ügyvéd.

Megnyilt a tábori csomagposta,

megint lehet katonáinknak lysoformot, lysoform-szappant és fodormenta-lysoform-szájvizet küldeni.

Számos levél igazolja nekünk, hogy a lysoform-készítmények igazán nélkülözhetetlenek a fronton, ha tisztaságról vagy fertőtlenítésről van szó. Lysoform-gyártmányaink az egész országban minden drogériában és gyógyszer-tárban egyforma áron kaphatók. Vásárlásnál vigyázzunk az eredeti csomagolásra és védjegyre.

100 gr.-os üveg lysoform ára K —.90

Lysoform-szappan darabja K 1.20

Fodormenta-lysoform üvege K 1.60

Hogy azonban bárki fáradtság nélkül nagyobb mennyiségben is küldhessen lysoform gyártmányokat tábori postahivatalokhoz, külön 5 kilós csomagolást vezetünk be.

Aki nekünk 20 koronát beküld,

annak szállítunk erős faládikába jól becsomagolva, bérmentve, 10 darab lysoform-szappant, 5 üveg lysoformot, 2 üveg fodormenta-lysoform-szájvizet, 1 körömkéft; továbbá mellékelünk egy érdekes könyvecskét, melyben a fertőtlenítés könnyen érthető módon le van írva és egy „Kolera elleni védekezés” című füzetet. Fenti mennyiség egy személynek 4 hónapra elegendő.

Fontos, hogy a katona címet, kinek a rendelő a csomagot küldeni kívánja, a legnagyobb pontossággal, olvashatóan közöljék velünk a postautalvány hatálpján, ugyszintén kérjük azt is megírni, hogy magyar, német vagy cseh nyelvű használati utasítást mellékeljünk a csomaghoz.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár, Ujpesten.

Hirdetések jutányosan felvétetnek.

A világháboru minden mozzanatáról

a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben
térkép magyarázatokkal értesíti az olvasóit

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

egy hónapra - - - K 2.80

negyed évre - - - „ 8. —

fél évre - - - „ 16. —

egész évre - - - „ 32. —

Megrendelő cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala

Budapest, — Rákóczi ut 54. szám.